Wetten van.....,
- houdende regels met betrekking tot het uitvoeren en de werking van het Surinaams Depositobeschermingssysteem (Wet Toezicht Depositobeschermingssysteem)
- houdende regels betreffende het bevorderen van Financiële Inclusie (Wet Financiële Inclusie)

EINDVERSLAG

DER

COMMISSIE VAN RAPPORTEURS

==========

PREADVIES

De Commissie van Rapporteurs (hierna te noemen: de Commissie) heeft kennis genomen van de onderhavige ontwerpwetten en de daarbij behorende Memories van Toelichting.

De doelen (hoofdbeginselen) van boevengenoemde ontwerpwetten zijn namelijk:
- bij het ontwerp Toezicht Depositobeschermingssysteem regels vast te stellen ten aanzien van de uitvoering en de werking van het Depositobeschermingssysteem;
- bij het ontwerp Financiële Inclusie regels vast te stellen ter bevordering van de toegankelijkheid van personen tot het formele financieel stelsel en het gebruik van financiële inclusie producten en diensten.

De Commissie heeft op **woensdag 28 oktober 2026** haar eerste vergadering gehouden, waarbij de Centrale Bank van Suriname in het kader van haar vooronderzoek als stakeholder is gehoord.

VOORONDERZOEK

In de Huishoudelijke Vergadering van **dinsdag 03 november 2026 (H.29)** heeft De Nationale Assemblée zich in vooronderzoek gebogen over het door de Commissie uitgebrachte preadvies. De Nationale Assemblée heeft tijdens deze vergadering besloten mee te gaan met het voorstel van de commissie inzake het verder onderzoek van de ontwerpwetten.

ONDERZOEK

❖ **Gehouden vergaderingen**

❖ Op **woensdag 28 oktober 2026** heeft de Commissie haar eerste commissievergadering gehouden omtrent de ontwerpwetten, waarbij de Centrale Bank van Suriname als stakeholder is gehoord. Zijdens de Commissie zijn tijdens de vergadering de volgende vraag- en aandachtspunten aan de orde gesteld:

- Volgens artikel 7 zal het uit te keren bedrag maximaal SRD 50.000,- per persoon per kredietinstelling bedragen. Gelet op de huidige tijd rijst de vraag of deze dekkingslimiet nog toereikend is of als herziening van dit bedrag thans niet wenselijk is?
- In de Memorie van Toelichting wordt aangegeven dat deposito's in USD onder de depositobescherming zijn gedekt. Welke wisselkoers wordt gehanteerd bij de omrekening van deze deposito's naar Surinaamse dollars? Wordt uitgegaan van de officiële koers van de Centrale Bank van Suriname?
- Uit het ontwerp blijkt dat uitsluitend kredietinstellingen die voldoen aan de door de Centrale Bank van Suriname gestelde voorwaarden kunnen deelnemen aan het depositobeschermingssysteem. Welke bescherming genieten depositohouders die hun tegoeden aanhouden bij kredietinstellingen die niet deelnemen aan het systeem?
- Artikel 6 bepaalt dat bij de aanvang uitsluitend kredietinstellingen deelnemen die voldoen aan de toepasselijke solvabiliteitsvereisten. Welke maatregelen worden getroffen ter bescherming van depositohouders bij

kredietinstellingen die niet deelnemen aan het systeem? Wordt voorzien in een overgangsbepaling voor bestaande depositohouders?

- Artikel 12 bepaalt dat de Staat een bedrag van SRD 14 miljoen aan het fonds bijdraagt. In hoeverre is dit bedrag rendabel?
- Er wordt geconstateerd dat het openen van een en/of-rekening momenteel steeds een trend wordt. Gelden dezelfde regels bij een gezamenlijke rekening? Is het bedrag van SRD 50.000,- alleen een dekking per persoon? of geldt die SRD 50.000,- ook bij gezamenlijke rekening?
- In Suriname blijkt dat juist personen in kwetsbare groepen veelal moeizaam toegang hebben tot bancaire dienstverlening. Eén van de redenen hiervoor is dat banken bij het openen van een bankrekening bepaalde inkomensvereisten hanteren, waardoor personen zonder een aantoonbaar of vast inkomen mogelijk worden uitgesloten van toegang tot het bancaire systeem. Is het niet wenselijk om in de wet duidelijk te omschrijven en objectief toetsbare criteria vast te leggen op grond waarvan banken een potentiële cliënt mogen weigeren. Daarnaast ontbreekt er tevens een duidelijk vastgestelde wettelijke beslistermijn waarbinnen een bank de ingediende documenten en gegevens van een potentiële cliënt moet beoordelen. In hoeverre kan er hierin voorzien worden?
- Het ontwerp introduceert het begrip basisbankrekening, echter de juridische definitie, reikwijdte en doelstelling daarvan behoeven nadere verduidelijking. Wat wordt onder een basisbankrekening verstaan.
- Artikel 18 lid 5 bepaalt dat staatsbanken een voorziening moeten treffen voor het openen van een basisbankrekening wanneer een cliënt door een andere financiële instelling wordt geweigerd. De vraag rijst of deze bepaling inhoudt dat staatsbanken verplicht zijn dergelijke cliënten te accepteren.

Zijdens de Centrale Bank van Suriname zijn de vragen als volgt beantwoordt:

- De beschikbare gegevens dateren uit 2021. Inmiddels zijn bij de banken en spaarinstellingen recente gegevens opgevraagd. Op basis van deze gegevens zal een nieuwe analyse worden uitgevoerd om te beoordelen of het

vastgestelde gegarandeerde bedrag van SRD 50.000,- nog toereikend en actueel is.

- Deposito's in vreemde valuta, waaronder Amerikaanse dollars en euro's, worden omgerekend naar Surinaamse dollars (SRD). Voor de omrekening wordt de officiële wisselkoers van de Centrale Bank van Suriname gehanteerd.
- De dekking van deposito's in vreemde valuta wordt vermeld in de toelichting, maar dient tevens uitdrukkelijk in de wettekst te worden geregeld om duidelijkheid en rechtszekerheid te waarborgen.
- Op grond van artikel 6 van de ontwerpwet komen bij de invoering van het depositobeschermingssysteem uitsluitend banken in aanmerking die aan de toepasselijke solvabiliteitsvereisten voldoen.
- Artikel 13 bepaalt dat het register van deelnemende banken openbaar wordt gemaakt, zodat rekeninghouders kunnen nagaan welke banken onder het depositobeschermingssysteem vallen.
- De Centrale Bank van Suriname zal toezicht houden op de naleving van de toepasselijke voorwaarden en, waar nodig, passende maatregelen treffen. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de bescherming van rekeninghouders en het voorkomen van onrust op de financiële markt als gevolg van onzekerheid over de depositogarantie.
- Het verdient aanbeveling om in de ontwerpwet of de uitvoeringsregelingen duidelijk vast te leggen welke maatregelen en overgangsvoorzieningen gelden voor rekeninghouders van banken die niet aan de toelatingsvoorwaarden voldoen.
- Ook de omvang van de financiële middelen van het depositobeschermingsfonds dient periodiek te worden geëvalueerd. Daarbij moet worden beoordeeld of de beschikbare middelen toereikend zijn om de verplichtingen van het fonds na te komen, mede in verhouding tot het vastgestelde gegarandeerde bedrag van SRD 50.000,- en de bijdrage van de Staat van SRD 14 miljoen.
- Voor gezamenlijke rekeningen geldt eveneens het vastgestelde gegarandeerde bedrag van SRD 50.000,- met inachtneming van de toepasselijke regels voor de verdeling van het saldo tussen de rekeninghouders.

- Ter illustratie: indien twee personen gezamenlijk een rekening aanhouden met een saldo van SRD 80.000,- en ieder voor de helft gerechtigd is tot het saldo, bedraagt het aandeel van iedere rekeninghouder SRD 40.000,- Indien de toepasselijke wettelijke voorwaarden zijn vervuld, valt dit aandeel binnen de individuele dekkingsgrens van SRD 50.000,-
- De ontwerpwet en de memorie van toelichting dienen duidelijk te bepalen hoe de dekking bij gezamenlijke rekeningen wordt berekend, in het bijzonder wanneer de rekeninghouders ongelijke aandelen hebben of daarnaast andere deposito's bij dezelfde bank aanhouden.
- Uit overleg met belanghebbenden, waaronder financiële instellingen, is gebleken dat sommige banken binnen hun bestaande beleid reeds mogelijkheden bieden voor het openen van een instaprekening of basisbankrekening. Deze mogelijkheid kan dienen als alternatief voor toegang tot een rekening bij een staatsbank.
- Bij het aanbieden van een basisbankrekening moet rekening worden gehouden met de aanbevelingen van de Financial Action Task Force (FATF), waaronder aanbeveling 10 inzake cliëntenonderzoek.
- Het uitgangspunt is dat personen die moeilijk toegang krijgen tot reguliere bankdiensten, onder passende voorwaarden toegang moeten kunnen krijgen tot het formele financiële systeem. Daarbij moeten de financiële instellingen de identiteit van de cliënt vaststellen en, overeenkomstig de toepasselijke risicogebaseerde regels, voldoende inzicht verkrijgen in de herkomst van de middelen.
- Afhankelijk van het risicoprofiel en de toepasselijke wettelijke voorwaarden kan een vereenvoudigd cliëntenonderzoek worden toegepast. Dit laat de verplichtingen ter voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT) onverlet.
- De ontwerpwet of de uitvoeringsregelingen dienen duidelijk te bepalen welke voorwaarden gelden voor een basisbankrekening, welke beperkingen eventueel van toepassing zijn en in hoeverre vereenvoudigd cliëntenonderzoek is toegestaan.
- Indien de ontwerpwet wordt aangenomen in de huidige vorm, moeten de daarin opgenomen verplichtingen voor staatsbanken worden nageleefd. Voor zover artikel 18,

vijfde lid, voorschrijft dat staatsbanken voorzieningen treffen voor personen aan wie door andere financiële instellingen een basisbankrekening is geweigerd, moet worden verduidelijkt hoe deze verplichting zich verhoudt tot de wettelijke verplichtingen inzake cliëntenonderzoek en AML/CFT.

- Het verdient aanbeveling om uitdrukkelijk vast te leggen dat de verplichting om toegang tot een basisbankrekening te faciliteren, geen vrijstelling inhoudt van de wettelijke verplichtingen ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering. Tevens dient te worden verduidelijkt onder welke voorwaarden een staatsbank een aanvraag mag of moet weigeren, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een onaanvaardbaar risico of wanneer niet aan wettelijke vereisten kan worden voldaan.
  (zie preadvies van woensdag 03 november 2026 en het verslag van de commissie d.d. 28 oktober 2026 Cie.226 Wet Toezicht Betaaldienstverleners e.a./2026/02).

❖ Op **donderdag 29 november 2026** heeft de Commissie in het kader van de ontwerpwetten een vergadering gehouden, waarbij enkele stakeholders zijn geïdentificeerd, t.w.:

- de Centrale Bank van Suriname (CBvS);
- het Ministerie van Justitie en Veiligheid (Bureau Wetgeving en Juridische Aangelegenheden);
- het Ministerie van Financiën en Planning;
- het Telecommunicatiebedrijf Suriname (Telesur);
- de Telecommunicatie Autoriteit Suriname (TAS);
- Surinaamse Bankiersvereniging (SBV)
- Suriname Chartered Accountants Institute (SCAI)
- Surinaamse Vereniging van Assurantie Maatschappijen (SURVAM)
- de Hakrinbank;
- en ICT- Associatie.

❖ Op **woensdag 04 november 2026** heeft de Commissie in het kader van de ontwerpwetten een vergadering gehouden met de geïdentificeerde stakeholders, t.w.:

- de Centrale Bank van Suriname (CBvS);
- het Ministerie van Justitie en Veiligheid (Bureau Wetgeving en Juridische Aangelegenheden);
- het Ministerie van Financiën en Planning;
- het Telecommunicatiebedrijf Suriname (Telesur);

- de Telecommunicatie Autoriteit Suriname (TAS);
- Surinaamse Bankiersvereniging (SBV);
- de Hakrinbank;
- en ICT- Associatie.

Zijdens de Commissie van Rapporteurs zijn tijdens de vergadering de volgende vraag- en aandachtspunten aan de orde gesteld, t.w.:

- Zijn de leden van het directieteam van het depositobeschermingsfonds parttime werkzaam en tevens in dienst van de Centrale Bank van Suriname?
- Op welke wijze wordt toezicht gehouden op het fonds en welke wettelijke waarborgen voorkomen dat de fondsmiddelen voor andere doeleinden worden aangewend?
- Welke sancties zijn in het voorgaande van toepassing?
- Is het gegarandeerde bedrag van SRD 50.000,- gelet op de inflatie en de waardevermindering van de SRD, nog toereikend? Kan een periodieke evaluatie of indexering wettelijk worden vastgelegd?
- In welke mate hebben de data en statistische gegevens van het Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS) ten grondslag gelegen aan de berekening dan wel de vaststelling van het gegarandeert bedrag?
- Kan een duidelijk juridisch en praktisch onderscheid worden aangebracht tussen een basisbankrekening en een reguliere bankrekening?
- Hoe wordt voorkomen dat overheidsbanken verplicht worden cliënten te accepteren die door andere banken zijn geweigerd, zonder dat voldoende rekening wordt gehouden met wettelijke toelatings- en integriteitsvereisten? Hoe wordt politieke beïnvloeding bij de acceptatie van cliënten voorkomen?
- Welke maatschappelijke organisaties zijn bij de voorbereiding van de ontwerpwet door de Centrale Bank van Suriname geraadpleegd en welke aanbevelingen hebben zij ingebracht?
- Vallen personen met een beperking eveneens onder de categorie "underserved" en kan deze doelgroep explicieter in de wet worden omschreven?
- Kan het begrip "underserved" nader en objectief worden gedefinieerd, teneinde willekeur bij de toepassing van de wet te voorkomen?
- Welke criteria gelden voor de frequentie van cliëntenmonitoring door financiële instellingen en welke waarborgen voorkomen een willekeurige toepassing?

- Artikel 7 van het ontwerp Toezicht Depositobeschermingssyteem voorziet in de mogelijkheid tot wijziging bij staatsbesluit, zonder een expliciete termijn voor periodieke herziening. Is het wenselijk hiervoor een vaste evaluatietermijn op te nemen?
- De ICT-associatie adviseert een periodieke herijking, bij voorkeur ten minste eenmaal per twee jaar, rekening houdend met inflatie, wisselkoersontwikkelingen en de ontwikkeling van deposito's, alsmede een verplichte digitale klantoverzichten (Single Customer View), minimale cybersecuritynormen, periodieke stresstests en operationele simulaties.
- Voorts pleit de ICT-associatie voor een maximale uitbetalingstermijn van zeven (7) werkdagen, een eventuele gedeeltelijke nooduitbetaling en een digitaal ingericht uitbetalingsproces.
- In hoeverre zullen ook inwoners van het verre binnenland via mobiele telefonie en SMS financiële transacties kunnen verrichten?
- Kan worden voorzien in een periodieke evaluatie bijvoorbeeld iedere twee maanden om de toegankelijkheid en effectiviteit van financiële inclusie te monitoren aan de hand van betrouwbare gegevens?
- Als gekeken wordt naar E-geld, bestaat een Wet Toezicht Betaaldienstverleners. Het regelt E-geld en mobiele betaal systemen, maar met een andere definitie en vergunning in plaats van een toestemming. E-geld is volgens artikel 8 van het ontwerp Finaciële Inclusie geen deposito, maar zal als betaalmiddel worden geaccepteerd. Er is duidelijkheid hier gewenst.
- Voor E-geld is artikel 9 van het ontwerp Financiële Inclusie een positief kredietrapport genoemd. Sluit dit die groep van die mobielbetalers uit of bereikt het ook die groep?
- Financiële Inclusie moet ook toegangkelijk zijn voor de verre afgelegen gebieden, maar zonder internet verbindingen. In hoeverre zal zulks gerealiseerd kunnen worden?

De aanwezige stakeholders hebben de gestelde vragen als volgt beantwoordt:

- Het betreft medewerkers van de Centrale Bank van Suriname die in het directieteam van het fonds in dienst zullen zijn.
- Het toezicht zal plaatsvinden aan de hand van richtlijnen en de wettelijke bepalingen. De concrete waarborgen ter

voorkoming van oneigenlijk gebruik van fondsmiddelen behoeven nadere schriftelijke verduidelijking.

- De ontwerpwet bevat strafbepalingen voor kredietinstellingen die zich niet zullen houden aan bepalingen van de wet zoals niet voldoen aan de voorgeschreven betalingstermijnen.
- Het bedrag is vastgesteld op basis van depositogegevens van de deelnemende instellingen. Een automatische koppeling aan de inflatie is niet voorzien. Als mogelijke oplossing is voorgesteld om de wettelijke mogelijkheid op te nemen het bedrag bij staatsbesluit aan te passen.
- Bij de vaststelling van het gegarandeerde bedrag is niet gewerkt met cijfers van het Algemeen Bureau voor de Statistieken (ABS) en ook niet met ABS-inflatiecijfers, maar met gegevens van banken.
- De ontwerpwet is voorgelegd aan de Bankiersvereniging, het Ministerie van Financiën en maatschappelijke groeperingen.
- De kwetsbare groepen zoals mensen met een beperking zullen in de toelichting als doelgroep worden meegenomen.
- Financiële instellingen mogen de frequentie van monitoring bepalen op basis van het cliëntenonderzoek en het risicoprofiel van de cliënt. Nadere normering kan via richtlijnen plaatsvinden.
- De ICT-associatie heeft naast de hiervoor genoemde aandachtspunten de volgende aanbevelingen gedaan:

Ten aanzien van Depositobeschermingssysteem:

- Periodieke wettelijke evaluatie van het gegarandeerde bedrag.
- Uitbetaling van gegarandeerde deposito's binnen maximaal zeven werkdagen.
- Verplichte digitale beschikbaarheid van depositohoudergegevens.
- Digitalisering van het uitbetalingsproces.
- Wettelijke minimumvereisten voor cybersecurity en gegevensbescherming.
- Periodieke stresstests en operationele simulaties.

Ten aanzien van Financiële inclusie:

- Een bredere, technologie-neutrale wettelijke definitie van financiële inclusie.
- Invoering van proportioneel en risicogebaseerd cliëntenonderzoek (Tiered KYC).

- Erkenning van gereguleerde e-wallets en digitale betaalrekeningen als zelfstandige inclusieproducten.
- Mogelijkheid tot volledige digitale identificatie en onboarding.
- Wettelijke ruimte voor financiële dienstverleningspunten en agent banking in het binnenland.
- Geen algemene kredietrapportageplicht als voorwaarde voor toegang tot eenvoudige betaaldiensten.
- Bevordering van interoperabiliteit tussen banken, wallets en betaaldienstverleners.
- Versterking van digitale consumentenbescherming en klachtenprocedures.
- Periodieke monitoring aan de hand van meetbare indicatoren.

(zie het verslag van de commissie d.d. 04 november 2026 Cie-240 / Wet Toezicht Depositobeschermingssysteem / Wet Financiële Inclusie – 01/2026).

❖ **Data gehouden vergaderingen**

De commissie heeft in totaal 3 vergaderingen gehouden en wel op **woensdag 28 oktober 2026, donderdag 29 oktober 2026 en woensdag 04 november 2026.**

BESLUITEN:

- De Commissie zal in de Huishoudelijke Vergadering verslag uitbrengen;
- De Commissie komt tot de conclusie dat overgegaan kan worden tot de Plenaire Openbare behandeling van de bedoelde ontwerpwet met de hierbij behorende Memorie van Toelichting;
- Eventueel nog te rijzen vraagpunten kunnen tijdens de Openbare Plenaire Vergadering aan de orde worden gesteld.

Paramaribo, 06 november 2026

S. Afonsoewa (Vz)

I. Bouterse- Waldring

A. Gajadien

E. Sampie

J. Pawiroredjo

T. Löshe

A. Jarbandhan

Het 2 lid / ~~leden~~ van de CvR heeft / ~~hebben~~ dit preadvies / eindverslag niet mede-ondertekend